

Favrskov Kommune
5. september 2017

Budgetforslag 2018-21

Udarbejdet af
Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten
Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og
Dan Jensen (uden for partierne)

Indhold

1. Indledning	Side 3
2. Budgetforslaget i hovedtræk	Side 5
3. Driftsbudgettet	Side 9
4. Anlæg	Side 14
5. Budgetforslagets samlede økonomi	Side 20
6. Den videre budgetproces	Side 21

1. Indledning

Budgetlægningen for 2018-21 i Favrskov Kommune tager udgangspunkt i budgettet for 2017-20, hvor overskuddet på de ordinære poster i 2018-20 udviser et fald, så det i 2020 vil være på 50 mio. kr. Det er 40 mio. kr. lavere end Byrådets økonomiske målsætning om et overskud på ca. 90 mio. kr. på den ordinære drift.

I løbet af 2017 er Favrskov Kommunes økonomi dog blevet væsentligt forbedret. Det er der fire hovedforklaringer på:

- Budgettet til indkomstoverførsler på arbejdsmarkedsområdet kan reduceres med netto 14 mio. kr.
- Udgifterne til flygtninge og integration kan reduceres med netto 10 mio. kr., bl.a. fordi Favrskov Kommune skal modtage færre flygtninge end hidtil forventet, og fordi der er kommet flere flygtninge i job eller uddannelse end forudsat ved sidste års budgetlægning.
- Budgettet til den kommunale medfinansiering af sygehusene har kunnet reduceres med 11 mio. kr., dels fordi aktivitetsniveauet i 2017 er lavere end hidtil forventet og dels på grund af, at der fra 2018 indføres en ny betalingsmodel, hvor afregningsbeløbet bliver afhængig af, hvilken alder borgeren har.
- Økonomaftalen mellem KL og Regeringen betyder en forøgelse af bloktilskuddet til service og anlæg, hvilket øger Favrskov Kommunes bloktilskud med 12 mio. kr. årligt.

Den forbedrede økonomi har gjort det muligt at udvide budgettet på en række serviceområder, så Budgetforslag 2018-21 indeholder en nettoudvidelse af driftsbudgettet med 8,5 mio. kr. i 2018 stigende til næsten 16 mio. kr. i 2021.

I økonomaftalen mellem KL og Regeringen er der i 2018 afsat et ekstraordinært finansieringstilskud til kommunerne, og Favrskov Kommunes andel heraf udgør 12,4 mio. kr. Det ekstra finansieringstilskud gør det sammen med øvrige engangsindtægter muligt at øge anlægsrammen i 2018 til ca. 140 mio. kr. Det ekstra finansieringstilskud er ikke videreført i budgetforslagets overslagsår, og da det også er forudsat, at der bortfalder en række engangsindtægter fra 2019, udgør anlægsbudgettets overslagsår 100 mio. kr. årligt.

Budgetforslagets samlede økonomi fremgår af afsnit 5.

Processen frem til budgetforslaget

Byrådet var 24. og 25. august 2017 samlet på budgetseminar for at drøfte budgettet for 2018-21.

Til brug for de politiske drøftelser på budgetseminaret havde Byrådet bedt administrationen om at udarbejde forslag til årlige reduktioner på 1 procent af serviceudgifterne og forslag til udvidelser svarende til 0,5 procent af serviceudgifterne. Der var således udarbejdet forslag til reduktioner på i alt 22 mio. kr. i 2018 faldende til ca. 21 mio. kr. i 2021. Samtidigt var der udarbejdet forslag til serviceudvidelser på ca. 9 mio. kr. i 2018.

Herudover havde Byrådets partier mulighed for at fremsende forslag til budgettet indtil 16. august 2017. Partierne havde forud for indsendelse af forslagene mulighed for at få administrationens

overordnede vurdering af økonomiske, juridiske og øvrige forhold. De fremsendte politiske forslag indgik i drøftelserne på budgetseminaret.

Institutioner, foreninger, MED-udvalg mv. havde i april 2017 mulighed for at fremsende forslag til budgettet. Alle forslag blev drøftet på møderne i fagudvalgene i juni måned. På budgetseminaret og de efterfølgende forhandlingsmøder har Byrådet også drøftet en række af de eksterne forslag.

Det tekniske budget, som dannede baggrund for Byrådets budgetseminar, viste et overskud på den ordinære drift på 105,6 mio. kr. i 2018. Den økonomiske situation forud for Byrådets budgetseminar fremgår af nedenstående tabel:

Økonomioversigt 15. august 2017 Skattefinansieret område Mio. kr.	Teknisk budget			
	TB2018	TBO 2019	TBO 2020	TBO 2021
Ordinære poster				
Finansiering	-2.701,4	-2.775,7	-2.843,2	-2.923,6
Drift	2.589,4	2.607,9	2.619,8	2.641,0
Pris- og lønstigning		57,0	113,3	174,0
Renter	6,4	7,0	6,6	6,1
Ordinære poster i alt	-105,6	-103,8	-103,5	-102,5
Særlige poster				
Anlæg	83,8	85,4	85,4	85,4
Pris- og lønstigning - anlæg		2,0	4,0	6,0
Teknisk budgetpulje - overførsler mellem årene	18,0	18,0	18,0	18,0
Ekstraordinært finansieringstilskud	-12,4			
Mindreudgift - forsikrede ledige	-17,0			
Særlige poster i alt	72,4	105,4	107,4	109,4
Finansposter				
Lånoptagelse	-7,3	-9,3	-9,3	-9,3
Afdrag på lån	25,4	26,5	27,6	28,8
Kort- og langfristede poster	-18,9	-19,0	-17,8	-17,8
Finansposter i alt	-0,8	-1,8	0,5	1,7
Resultat ekskl. Jordforsyning og ældrebol.	-34,0	-0,2	4,4	8,6

Efter budgetseminaret 24. og 25. august 2017 fortsatte de politiske forhandlinger 28. og 29. august 2017. Resultatet af forhandlingerne foreligger nu i form af **Budgetforslag 2018-21**, som fremsendes til 1. behandling i Økonomiudvalget tirsdag 5. september 2017.

Budgetforslaget sendes i offentlig høring i perioden 6.-18. september 2017.

I forlængelse af høringsperioden mødes partierne bag budgetforslaget for at gennemgå og drøfte høringsvarene med henblik på udarbejdelsen af det endelige budget for 2018-21.

2. behandling af budgettet sker 3. oktober 2017 i Økonomiudvalget og 10. oktober 2017 i Byrådet.

2. Budgetforslaget i hovedtræk

I forhold til det tekniske budget er der indarbejdet følgende ændringer i budgetforslag 2018-21:

Udvidelser og reduktioner i driftsbudgettet

De samlede bruttoændringer i hele budgetperioden fra det tekniske budget til budgetforslaget er vist i nedenstående tabel.

Driftsbudget	2018	2019	2020	2021
	----- mio. kr. -----			
Reduktioner i alt	-5,9	-4,3	-4,3	-4,3
Udvidelser i alt	14,4	13,4	20,8	20,1
Netto	8,5	9,0	16,5	15,8

Budgetforslag 2018-21 viser en samlet nettoudvidelse af driftsbudgettet på 8,5 mio. kr. i 2018 stigende til 15,8 mio. kr. i 2021.

De konkrete forslag til reduktioner og udvidelser fra dette års budgetlægning fremgår senere.

Anlæg

Anlægsbudgettet på det skattefinansierede område ekskl. jordforsyningen udgør i Budgetforslag 2018-21:

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Anlæg	138,5	99,9	99,6	99,5

Lånoptagelse

Favrskov Kommune har søgt Økonomi- og Indenrigsministeriet om andel i to lånepuljer. Samtidig er der søgt om tilskud fra puljen til vanskeligt stillede kommuner.

Favrskov Kommune har 31. august 2017 modtaget afslag på både ansøgningerne om låneramme og særtilskud. Der er på den baggrund ikke indarbejdet lånoptagelse i 2018. Den forudsatte lånoptagelse i 2019-21 er videreført fra Budget 2017-20.

Den budgetterede lånoptagelse i alle budgettets år kan specificeres således:

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Energibanken	0	-2,0	-2,0	-2,0
Lånepuljer fra Økonomi- og Indenrigsministeriet	0	-6,0	-6,0	-6,0
Lån til betaling af ejendomsskat	0	-1,3	-1,3	-1,3
I alt	0	-9,3	-9,3	-9,3

Kassebeholdningen

Budgetforslag 2018-21 indeholder et netto kasseforbrug på 133,8 mio. kr. i alt over i de fire budgetår, hvilket bl.a. kan henføres til et relativt stort anlægsprogram i budgetperioden og til store nettoafdrag på kommunens gæld.

Med baggrund i budgetforslaget er der udarbejdet en prognose for udviklingen i kassebeholdningen opgjort som 12-måneders gennemsnit. Prognosen dækker frem til ultimo 2021. Udviklingen i kassebeholdningen fra 2009 til 2021 er vist i nedenstående figur.

Øvrige budgetområder

Budgetlægningen inden for jordforsyningsområdet og ældreboliger indgår som tidligere år ikke i Budgetforslag 2018-2021. Begge dele vil blive indarbejdet i det endelige budget.

2.1. Politiske aftaler

Partierne bag budgetforslaget er, som supplement til de konkrete forslag til reduktioner, udvidelser og anlæg i afsnit 3 og 4, enige om følgende politiske aftaler:

Trinbræt i Laurbjerg

Den politiske aftale fra Budget 2015-18 om, at Favrskov Kommune vil bidrage med op til 5,5 mio. kr. i medfinansiering til etableringen af et trinbræt i Laurbjerg, fastholdes i Budget 2018-21. Tilsagnet er betinget af Transport-, Bygnings-, og Boligministeriets godkendelse og medfinansiering.

Nedbringelse af sygefravær

Det er en vigtig ledelsesopgave, at der vedvarende er fokus på at nedbringe medarbejdernes sygefravær for at sikre, at der er flest mulige ressourcer til rådighed til den borgernære service. Opmærksomheden på og arbejdet med at nedbringe sygefraværet skal samtidig medvirke til at skabe bedre trivsel på de enkelte arbejdspladser.

Byrådet besluttede i forbindelse med Budget 2017-20 at reducere driftsbudgetterne på de kommunale arbejdspladser med 1,3 mio. kr. i 2017 og 2018 stigende til 2,0 mio. kr. fra 2019 og frem. Som led heri blev der ansat en sygefraværskonsulent, der skal understøtte og følge op på de kommunale arbejdspladseres indsats for at reducere sygefraværet. Byrådet orienteres på et temamøde i foråret 2018 om status på arbejdet med at nedbringe sygefraværet.

Omprioritering inden for administrationen

Der skal tilvejebringes ressourcer til at styrke håndteringen af underretninger i Børn og Familie. Desuden skal der som led i Favrskov Kommunes bosætnings- og erhvervsstrategi om fortsat at være en attraktiv tilflytterkommune prioriteres ressourcer til nedbringelse af sagsbehandlingstiden på byggesager samt til byudviklings- og byggemodningsopgaver. Herudover skal borgerbetjeningen i Borgerservice på administrationsbygningen i Hinnerup styrkes - bl.a. med henblik på at reducere ventetiden for personlig betjening vedrørende pas og kørekort. Finansieringen af de nævnte opgaver søges tilvejebragt via omlægning, nytænkning og effektivisering af opgaverne inden for det samlede administrative område.

Borgerinddragelse

Der skal afprøves nye former for borgerinddragelse i forbindelse med fx nye planlægningsopgaver, byudviklingstiltag og større anlægsprojekter. I den forbindelse kan der hentes inspiration fra andre kommuner, som har erfaringer med alternative måder at involvere borgerne på - fx gennem nye former for borgermøder, workshops og § 17 stk. 4.-udvalg mv. Formålet med den øgede borgerinddragelse er at skabe en højere grad af lokalt medejerskab og tilføre de ønskede løsninger nye perspektiver.

Nyt frokosttilbud til ældre hjemmeboende borgere

Ældre hjemmeboende borgere, der er visiteret til madservice og modtager hjælp til anretning af frokost, skal i 2018 have tilbud om at købe smør-selv-madpakker. Med smør-selv-madpakker får den ældre leveret brød, pålæg og pynt fra en godkendt leverandør, fx Favrskov Mad. Brød, pålæg og pynt til måltidet er pakket særskilt og adskiller sig derfor fra færdigproduceret og -pakket smørrebrød. Besparelsen i den visiterede tid, der opnås ved, at borgeren vælger smør-selv-madpakker, skal anvendes til at minimere prisen for smør-selv-madpakker.

Statslige tilskud til ældreområdet

Ældreområdet er et af de velfærdsområder, der har stor opmærksomhed blandt Folketingets partier. Hvis Favrskov Kommune får andel i statslige puljemidler, eller der afsættes særskilte beløb i finansloven for 2018 til ældreområdet, er der enighed om, at pengene tilgår ældreområdet til at øge de svageste ældres livskvalitet på plejecentre eller i eget hjem.

Fritidsklubtilbud i Ulstrup

Som en forsøgsordning etableres der i skoleåret 2018/2019 et fritidsklubtilbud i Ulstrup for børn i 4.-6. klasse. Tilbuddet vil få åbent to eftermiddage om ugen og tilbyde sociale aktiviteter, værkstedsaktiviteter og ekskursioner. Udgifterne til driften af klubtilbuddet udgør 250.000 kr. årligt, hvoraf halvdelen finansieres via forældrebetaling. Nettoudgiften på 125.000 kr. skal findes inden for Ungdomsskolens eget budget ved, at der i skoleåret 2018/19 reduceres i antallet af udbudte hold. Tilbuddet evalueres i foråret 2019, hvor der også tages stilling til en eventuel videreførelse af tilbuddet.

Bedre adgang til natursti i Thorsø

Naturstien fra Silkeborg til Randers løber gennem Thorsø, men mangelfuld skiltning i byen betyder, at det kan være svært at orientere sig om stiens videre forløb. Skiltningen skal derfor forbedres og samtidig skal der tages kontakt til de lokale lodsejere om deres interesse for at medvirke til at forbedre stiens forløb gennem Thorsø.

Øget rengøring på skolerne

Af puljen til ekstraordinær hovedrengøring forhåndsdisponeres 100.000 kr. til ekstra rengøring på skolerne. Den ekstra rengøring målrettes glaspartier samt overflader i faglokaler, hvor ekstra rengøring kan bidrage til at øge den generelle hygiejne og sundhed.

3-årige aftaler for særlige kulturtilbud

Favrskov Kommune har forskellige kulturtilbud og -initiativer, der er med til at profilere Favrskov Kommune ud over kommunegrænsen. Aktuelt drejer det sig om Modelbane Europa, Busbjergspilene, Hinnerup Garden og Stones by the River. Med henblik på at give bedre muligheder for en mere fleksibel tilrettelæggelse af nye aktiviteter og tiltag, gives bevillingerne fremadrettet for en 3-årig periode. Det betyder, at der fra budget 2021 skal søges om fornyet tilskud. Med tilskuddet følger en forpligtigelse til hvert år at indsende en kort redegørelse for anvendelsen af tilskuddene til Kultur- og Fritidsudvalget, der også fremadrettet skal behandle ansøgninger om tilskud til de særlige kulturtilbud.

Leje af kommunal ejendom til mobilmaster

Teleselskaberne har en række mobilmaster på arealer, som de lejer af Favrskov Kommune. Med henblik på at forbedre mobildækningen ønsker byrådet, at fastsættelsen af lejen på arealer til nye mobilmaster tager udgangspunkt i Energistyrelsen vejledning om at anvende SKATs offentlige ejendomsvurdering. Som et incitament til at opsætte nye master vil lejen på de respektive selskabers eksisterende samlede lejemål blive nedsat svarende til lejudgiften på arealet til en ny mobilmast.

3. Driftsbudgettet

Nedenstående fremgår de reduktioner og udvidelser, der indgår i budgetforslaget, herunder nye reduktioner og udvidelser, som er fremkommet i løbet af budgetprocessen. For yderligere information om reduktioner og udvidelser henvises til www.favrskov.dk.

3.1. Reduktioner

Budgetforslaget indeholder følgende reduktioner i driftsbudgettet.

Forslag til reduktioner		2018	2019	2020	2021
Tværgående					
R-101	Lavere indbetaling til Sampension til tjenestemandspension	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
R-102	Besparelse på indkøb og udbud af varer og tjenesteydelser	-500	-500	-500	-500
R-103	Pulje til tværgående udviklingstiltag	-100	-100	-100	-100
Forslag til reduktioner: Tværgående i alt		-2.100	-2.100	-2.100	-2.100
Børne- og Skoleudvalget					
R-305	Bortfald af kompetenceudviklingsmidler til pædagogisk personale på skoleområdet i 2018	-300	0	0	0
R-306	Nedjustering af støtte til arbejdet med profiler og faglige linjer	-300	-300	-300	-300
R-309	Besparelse på fælles aktiviteter på skole- og fritidsområdet i 2018	-1.000	0	0	0
R-311	Bortfald af kompetenceudviklingsmidler til dagtilbudsområdet i 2018	-250	0	0	0
R-314	Reduktion på det rammebelagte specialiserede socialområde (børneområdet)	-155	-155	-155	-155
R-317	Reduktion med 0,5 stilling på udførerområdet i Børn og Familie	-200	-200	-200	-200
Forslag til reduktioner: Børne- og Skoleudvalget i alt		-2.205	-655	-655	-655
Social- og Sundhedsudvalget					
R-404	Omlægning af arbejdsgange i nattevagt med ændret bemanning i biler	-613	-613	-613	-613
R-407	Brug af velfærdsteknologi i forbindelse med medicingivning	-168	-168	-168	-168
R-408	Reduktion på det rammebelagte specialiserede socialområde for voksne	-600	-600	-600	-600
R-411	Reduktion i udgifterne til ambulans specialiseret genoptræning på sygehusene	-200	-200	-200	-200
Forslag til reduktioner: Social- og Sundhedsudvalget i alt		-1.581	-1.581	-1.581	-1.581
Forslag til reduktioner i alt		-5.886	-4.336	-4.336	-4.336

3.2. Udvidelser

Budgetforslaget indeholder følgende udvidelser i driftsbudgettet.

Forslag til udvidelser		2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalget					
U-105ny	Friskolers fritagelse for grundskyld	150	150	150	150
Forslag til udvidelser: Økonomiudvalget i alt		150	150	150	150
Teknik- og Miljøudvalget					
U-201	Opgradering af Ejendomscentrets materiel	200	200	200	200
U-203	Beskæring og fældning af træer og beplantning	100	100	100	100
U-204	Sikkerhedstilsyn og vedligehold af legepladser på vej- og parkområdet	280	280	280	280
U-205ny	Opdatering af Favrskovruten	100	100	100	100
U-206ny	Opklassificering af private fællesveje	0	0	5.200	5.200
U-207ny	Klimaage	60	60	60	60
Forslag til udvidelser: Teknik- og Miljøudvalget i alt		740	740	5.940	5.940
Børne- og Skoleudvalget					
U-303	Styrkelse af den socialfaglige indsats på 0-2 årsområdet i 2018	450	0	0	0
U-304	Implementering af Aula (brugerportalsinitiativet) i 2018-2020	600	0	0	0
U-305	Fremtidens dagtilbud - bedre læring og trivsel	400	400	400	0
U-306	Styrkelse af indsatsen på plejefamilieområdet	500	500	500	500
U-307ny	Styrkede inkluderende læringsmiljøer og en mere sammenhængende skoledag	6.500	6.500	6.500	6.500
U-308ny	Bedre pædagogisk normering i dagtilbuddene	1.800	1.800	1.800	1.800
U-309ny	Bedre vilkår for dagplejere	500	500	500	500
U-310ny	Forsøgsordning med udvidet åbningstid	125	125	125	125
Forslag til udvidelser: Børne- og Skoleudvalget i alt		10.875	9.825	9.825	9.425
Social- og Sundhedsudvalget					
U-401	Nyt aflastningstilbud med aftenåbning i daghjem for demente	345	345	345	345
U-402	Sygepleje til borgere med udviklingshæmning, der samtidig har en psykisk lidelse	242	242	242	242
U-403	Styrkelse af den sygeplejefaglige indsats i ældreplejen	450	450	450	450
U-405	Ansættelse af medarbejdere med brugererfaring indenfor psykiatriområdet	200	200	200	0
U-406	Styrket sygeplejefaglig indsats på voksenhandicap- og psykiatriområdet	330	330	330	330
U-407	Udvidelse af omsorgstandpleje	100	100	100	100
U-408	Udvidelse af specialtandpleje for udsatte borgere	100	100	100	100
U-409ny	Bedre aflastning for pårørende til demente	650	650	650	650
U-410ny	Udvidelse af Voldumcentret	0	0	2.250	2.250
Forslag til udvidelser: Social- og Sundhedsudvalget i alt		2.417	2.417	4.667	4.467

Kultur- og Fritidsudvalget i alt					
U-602	Nye samarbejder på det kulturelle område	150	150	150	150
U-603ny	Tilskud til Hinnerup Garden	45	45	45	0
U-604ny	Stones by the River	50	50	50	0
Forslag til udvidelser: Kultur- og Fritidsudvalget i alt		245	245	245	150
Forslag til udvidelser i alt					
		14.427	13.377	20.827	20.132

I forhold til de udvidelsesforslag, der indgår i budgetforslaget, er der nedenstående fremhævet ændringer i enkelte af de udvidelsesblokke, der indgik i det administrative budgetkatalog. Endvidere er der en kort beskrivelse af alle de nye udvidelsesblokke, der er resultatet af budgetforhandlingerne (markeret "ny").

U-305 Fremtidens dagtilbud – bedre læring og trivsel

Forslaget vedrørende udvikling af fremtidens dagtilbud er ændret således, at der ikke forudsættes anlæg af nye lærings- og værkstedsmiljøer. I stedet baseres udviklingsarbejdet på de nuværende fysiske rammer, herunder med nytænkning af anvendelsen af lærings- og udemiljøerne i dagtilbuddene.

U-406 Styrket sygeplejefaglig indsats på voksenhandicap- og psykiatriområdet

Der er enighed om, at den sygeplejefaglig indsats skal styrkes både på voksenhandicapområdet og psykiatriområdet. De afsatte midler skal derfor anvendes til ansættelse af en sygeplejerske, der tilknyttes både handicap- og psykiatriområderne.

U-602 Nye samarbejder på det kulturelle område

Der afsættes 150.000 kr. pr. år til nye samarbejder og initiativer på kulturområdet med vægt på nytænkning i grænsefladen mellem kunst, kultur og natur. Det kan både være nye samarbejder mellem musikskolen, billedskolerne og kulturhusene samt nye kultursamarbejder i regionalt regi.

Nye udvidelsesblokke

U-105ny Friskolers fritagelse for grundskyld

Friskolerne i Favrskov Kommune fritages for betaling af grundskyld. Forslaget medfører mindregifter for de fem friskoler i Favrskov Kommune på samlet set 150.000 kr.

U-205ny Opdatering af Favrskovruten

"Favrskovruten" er et tiltag, som skal synliggøre stier og cykelruter i kommunen. Der skal løbende foretages en opdatering af skiltningen, og ruterne skal gøres synlige på en web-platform.

U-206ny Opklassificering af private fællesveje

Ansvar og ejerforholdene på vejområdet skal i videst mulig omfang harmoniseres på tværs af hele Favrskov Kommune. Den fremtidige harmonisering skal ske via en opklassificering af private fællesveje over en årrække.

Initiativet skal ses i sammenhæng med, at Byrådet i marts 2017 annullerede den tidligere beslutning om at nedklassificere ca. 79 kilometer kommunale boligveje. I den forbindelse blev det anslået, at en opklassificering kan omfatte op til ca. 278 kilometer eksisterende private fællesveje.

Merudgifterne til den kommunale drift af de opklassificerede veje er aktuelt anslået til 5,2 mio. kr. pr. år. I forventning om, at opklassificeringen kan implementeres fra 2020, er der indarbejdet en årlig driftsudvidelse på 5,2 mio. kr. fra 2020 og frem.

Den endelige og varige driftsudgift afhænger af den nærmere afgrænsning af hvilke veje, der skal/kan opklassificeres samt af hvilke relaterede opgaver, der skal indgå i opklassificeringen (fx vejvedligehold, fortove, grønne arealer, vintervedligehold m.v.).

Der er enighed om, at opklassificeringen skal baseres på en grundig juridisk og økonomisk vurdering af omfang, vilkår mv. samt en dialog med berørte grundejere. På den baggrund er der afsat anlægsbeløb på 1,5 mio. kr. i 2018 samt 0,5 mio. kr. i 2019 og 2020 til at forberede, tilrettelægge og gennemføre opklassificeringen.

Endvidere afsættes der på anlægsområdet 2,3 mio. kr. fra 2020 til fornyelse af asfaldslidlag på de overtagne veje. Der henvises til ”A-236ny Opklassificering af private fællesveje”.

Forvaltningen udarbejder en samlet plan for, hvordan der over en årrække kan gennemføres en opklassificering af relevante private fællesveje. Planen skal blandt andet rumme forslag til afgrænsning af opgavens omfang, udgifter mv. og forelægges Byrådet medio 2018.

U-207ny Klimauge

Der afsættes 60.000 kr. pr. år til at arrangere en klimauge med inddragelse af skoler, organisationer og andre interessenter på området. Klimaughens formål er at skabe viden om og forståelse for klimaudfordringerne.

U-307ny Styrkede inkluderende læringsmiljøer og en mere sammenhængende skoledag

Der er enighed om at afsætte 6,5 mio. kr. årligt til at styrke skolernes arbejde med at skabe en varieret og sammenhængende skoledag. Målet er at skabe inkluderende og god undervisning for alle børn, uanset om de går i en almen klasse eller specialklasse.

Det er samtidig intentionen at gøre undervisningen i skolen mere praksisorienteret, så flere elever inspireres til at vælge en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse. Det er målet, at 25 % af afgangseleverne fra folkeskolen i 2020 vælger en erhvervsuddannelse, og at denne andel stiger til 30 % i 2025.

Det samlede beløb til folkeskolen udmøntes på følgende måde:

- Harmonisering af normering i distriktsspecialklasser.
- Etablering af særlige undervisningsforløb for elever, der har brug for i en periode at arbejde mere intensivt med fx dansk eller matematik eller for elever med begyndende mistrivsel.
- Medarbejderne i almenundervisningen får mulighed for periodevist at tilknytte medarbejdere med erfaring fra specialområdet, og som har særlig viden om inkluderende undervisning.
- Der gives mere tid til faglig vejledning på skolerne med det formål at tilbyde alle medarbejdere praksisnær videndeling og inspiration til at skabe en sammenhængende skoledag.

Desuden afsættes ressourcer til erhvervsrettede og håndværksmæssige undervisningsforløb samt puljer til lederudvikling og kompetenceudvikling af medarbejderne.

Driftsudvidelserne suppleres på anlægssiden med en investering i øget anvendelse af pædagogisk it (A-302) samt en opgradering og modernisering af skolernes faglokaler (A-301).

Børne- og Skoleudvalget skal inden udgangen af 2017 tage stilling til en konkret plan for udmøntningen af tiltagene, og der vil løbende blive fulgt op på implementeringen fra og med 2018.

U-308ny Bedre pædagogisk normering i dagtilbuddene

Der er enighed om at forbedre dagtilbuddenes muligheder for at give børnene den bedst mulige start. Derfor tilføres daginstitutionerne 2,25 mio. kr. (inklusive forældrebetaling) om året fra 2018 og frem til flere personaleressourcer. De ekstra resurser skal bl.a. muliggøre, at der kan skabes flere pædagogiske aktiviteter for børnene med særligt fokus på ydertimerne morgen og eftermiddag.

U-309ny Bedre vilkår for dagplejere

Der afsættes 0,5 mio. kr. om året til at forbedre vilkårene i dagplejen. De ekstra resurser skal primært anvendes til at sikre fleksibilitet i forbindelse med lokale udsving i børnetallene samt til fastholdelse og rekruttering af dagplejere.

U-310ny Forsøgsordning med udvidet åbningstid

Der etableres fra medio 2018 en forsøgsordning med udvidet åbningstid i en af kommunens daginstitutioner. Åbningstiden udvides med halvanden time om dagen. Forsøgsordningen evalueres i foråret 2019 og som led heri undersøges behovet for udvidet åbningstid i den øvrige del af kommunen.

Der er endvidere enighed om, at Byrådet følger op på udmøntningen af den nyligt indgåede aftale i Folketinget om forbedringer på dagtilbudsområdet. Heri indgår en vurdering af muligheden for, at forældre kan vælge et kombinationstilbud bestående af en deltidsplads i daginstitution og tilskud til pasning i hjemmet på øvrige tidspunkter, dvs. aften, nat og weekender.

U-409ny Bedre aflastning for pårørende til demente

For at give de pårørende til demente bedre muligheder for at vedligeholde deres sociale relationer afsættes 650.000 kr. til en udvidelse af tilbuddet om aflastning i hjemmet. Det nye tilbud indebærer, at ældreområdet yder støtte i hjemmet til den demente i op til fire timer ugentligt på hverdage i dag- og aftentimerne.

U-410ny Udvidelse af Voldumcentret

Med afsæt i den plejebolighandleplan som Byrådet godkendte i januar 2016 udvides Voldumcentret med 10 plejeboliger, så der fremover er 20 plejeboliger i centret. Udbygningen forventes at stå klar til indflytning i 2020. Som følge heraf tilføres driftsbudgettet (netto) for ældreområdet 2,25 mio. kr. årligt fra 2020.

Der henvises til anlægskblok "A-408ny Udvidelse af Voldumcentret".

U-603ny Tilskud til Hinnerup Garden

Hinnerup Garden tilføres 45.000 kr. årligt til videreudvikling af gardens aktiviteter. Der henvises til politisk aftale om at give tilskuddene for en treårig periode.

U-604ny Stones by the River

Der gives 50.000 kr. årligt i tilskud til HadSTEN KUNST til planlægning og gennemførelse af Stones by the River. Der henvises til politisk aftale om at give tilskuddene for en treårig periode. Tilskuddet skal bruges til forberedelse og etablering af udstillingen, transport og markedsføring. Tilskuddet bortfalder, hvis Stones by the River ikke gennemføres.

4. Anlæg

Til Byrådets budgetseminar blev der fremlagt forslag til anlægsprojekter inden for det skattefinansierede område (ekskl. jordforsyningen) på i alt 428 mio. kr. over fire år – bl.a. med baggrund i indhentede forslag fra foreninger, institutioner mv. Herudover er der på Byrådets budgetseminar og under de politiske forhandlinger fremkommet yderligere forslag til anlægsprojekter.

I Budgetforslag 2018-21 har Byrådet prioriteret følgende skattefinansierede anlæg:

Forslag til anlæg		2018	2019	2020	2021
Økonomiudvalget					
A-101	Koordineret vandindvindings- og byplanlægning	500	0	0	0
A-102	Nedrivning og forberedende arbejder i Dommerparken i Hammel	8.200	8.600	8.500	0
A-103	Nedrivningspulje	400	400	400	400
A-104	Planrelaterede opgaver	250	250	250	250
A-105	Særlige planlægningstiltag i centerbyerne	150	150	150	150
A-106	Grundkapitalindsud til almene boliger	0	6.000	3.000	3.000
A-107	Nyt idrætsanlæg i Søften	500	0	2.000	15.000
A-108ny	Nyt fritids- og idrætsområde ved Rønbæk Idrætscenter	200	0	0	0
A-109ny	Implementering af anlægsprogrammet	2.000	0	0	0
	Teknisk anlægsramme*	0	0	0	11.000
Forslag til anlæg: Økonomiudvalget i alt		12.200	15.400	14.300	29.800
Teknik- og Miljøudvalget					
A-201	Forbedring af adgangsforhold på Trækstien	830	430	0	0
A-203	Naturpleje og bedre adgang til kommunale og private områder med høj naturværdi	750	0	0	0
A-204	Revision af Vandforsyningsplan	100	500	0	0
A-205	Udmøntning af Klimaplan	690	690	690	690
A-206	Revision af spildevandsplan	100	600	0	0
A-207	Indsatsplaner til drikkevandsbeskyttelse	360	0	0	0
A-208	Mindre vejanlægsprojekter	3.000	3.000	3.000	3.000
A-209	Infrastrukturfond og omfartsvej i Hadsten	1.000	6.000	13.000	4.000
A-210	Investering i nyt vintermateriel	750	0	750	750
A-211	Cykelstiprojekter afledt af Trafikhandleplan 2017	4.000	4.000	4.000	4.000
A-212	Trafiksikkerhedsprojekter afledt af Trafikhandleplan 2017	1.000	1.000	1.000	1.000
A-213	Renovering af broer	1.350	1.000	1.350	1.350
A-214	Renovering af fortove	800	500	800	800
A-215	Opsætning af nye affaldskurve	200	0	0	0
A-216	Renovering og udvidelse af parkeringsareal i Søften Erhverv	2.200	0	0	0
A-217	Rekreativ bearbejdning af tekniske anlæg	500	500	500	500
A-219	Vedligeholdelse af asfaltbelægninger	9.700	6.000	15.000	15.000
A-220	Udvidelse og renovering af parkeringspladser ved Østervangskolen	600	0	0	0

A-221	Belægning ved indgangsområdet til Skovvangskolens SFO	325	0	0	0
A-222	Renovering af Kærhuset på Præstemarkskolen	5.900	4.000	0	0
A-223	Energibank	0	2.000	2.000	2.000
A-224	Etablering af parkeringspladser ved den nye hal i Hadsten	1.000	0	0	0
A-225	Genopretning, ombygning og renovering af kommunale bygninger	15.000	10.000	20.000	20.000
A-226	Etablering og renovering af ventilationsanlæg	3.100	0	1.500	1.500
A-227	Udskiftning af tag og etablering af ventilationsanlæg på Rønbækskolen	19.450	7.200	0	0
A-228	Pulje til indeklimaforbedringer i kommunale bygninger	1.000	1.000	1.000	1.000
A-229	Nedrivning af kommunale bygninger	1.000	0	0	0
A-230	Pulje til belægninger og udearealer ved kommunale institutioner	3.000	3.000	3.000	3.000
A-231	Arealoptimering i kommunale bygninger i Ulstrup	1.000	0	0	0
A-232	Bygningsoptimering af Hadsten Administrationsbygning	4.750	9.700	6.100	0
A-233ny	Bedre trafikafvikling ved Frijsenborgvej/Stadionvej i Hammel	300	1.000	0	0
A-234ny	Interessevaretagelse vedr. rute 26	250	0	0	0
A-235ny	Opgradering af Sallvej/Jernbanegade/Møllevej i Thorsø	800	0	0	0
A-236ny	Opklassificering af private fællesveje	1.500	500	2.800	2.300
A-237ny	Projekter i Ulstrup i forbindelse med Gudenåen	1.065	0	0	0
A-238ny	Foranalyse til naturgenopretning Voer Mølleå	125	0	0	0
A-239ny	Undersøgelse vedr. trampesti gennem Lilleådalen	150	0	0	0
Forslag til anlæg: Teknik- og Miljøudvalget i alt		87.645	62.620	76.490	60.890
Børne- og Skoleudvalget					
A-301	Opgradering af faglokaler på skoleområdet	8.000	0	2.000	2.000
A-302	Pædagogisk it – Styrkede kompetencer samt nyindkøb og udskiftning af udstyr i skole og dagtilbud	3.800	3.800	700	700
A-303	Udvidelse af antallet af vuggestuepladser i Søften	3.300	0	0	0
A-304	Pulje til vedligeholdelse af legepladser mm. i skoler og daginstitutioner	1.500	1.500	1.500	1.500
A-306	Oprettelse af vuggestuepladser i Lading	675	0	0	0
A-307	Opførelse af fritids- og ungdomsklub i Hadsten	0	4.378	0	0
Forslag til anlæg: Børne- og Skoleudvalget i alt		17.275	9.678	4.200	4.200
Social- og Sundhedsudvalget					
A-401	Løbende renovering og vedligeholdelse på ældreområdet	600	500	1.000	1.000
A-402	Nyt plejecenter i Hammel med 60 boliger, 18 korttidspladser og 3 akutpladser	9.085	4.717	0	0
A-404	Opbygning af IT-infrastruktur i forhold til håndtering af	400	390	0	0

	Tele-KOL projekt				
A-405	Løbende renoveringer og vedligeholdelse på handicap- og psykiatriområdet	750	500	750	750
A-406	Renovering og vedligeholdelse af klinikker og tandlægeudstyr	500	250	500	500
A-408ny	Udvidelse af Voldumcentret	400	2.000	0	0
A-409ny	Ombygning af servicearealer på Anlægget i Ulstrup	1.000	0	0	0
Forslag til anlæg: Social- og Sundhedsudvalget i alt		12.735	8.357	2.250	2.250
Kultur- og Fritidsudvalget					
A-601	Initiativer i forlængelse af friluftstrategien	500	250	500	500
A-602	Etablering af fodboldbaner	3.245	0	0	0
A-603	Mindre anlægsprojekter inden for fritidsområdet	150	150	150	150
A-604	Nyt gulv i den gamle hal i Søften Kultur- og Idrætscenter	1.300	0	0	0
A-605	Anlæg i landsbyerne	200	200	200	200
A-606ny	Fitness-/crossfitbaner i Søften, Hinnerup, Hadsten og Hammel	1.000	1.000	0	0
A-607ny	Renovering af Ulstrup Stadion	200	0	0	0
A-608ny	Udvidelse af Aktivitetsareal i HØST Hallen	0	740	0	0
A-609ny	Multibane samt udendørs fitness/parkour i Thorsø	350	0	0	0
A-610ny	Udvidelse af parkeringsarealet ved klubhuset Hammel stadion	416	0	0	0
A-611ny	Energioptimering - folkeoplysningsområdet	1.500	1.500	1.500	1.500
Forslag til anlæg: Kultur- og Fritidsudvalget i alt		8.861	3.840	2.350	2.350
Forslag til anlæg i alt		138.716	99.895	99.590	99.490

* Der er i 2021 indarbejdet en teknisk anlægsramme til anlægsprojekter, der endnu ikke er konkretiseret

I forhold til de anlægforslag, der indgår i budgetforslaget er der nedenstående fremhævet ændringer i enkelte af de anlægskblokke, der indgår i det administrative budgetkatalog. Endvidere er der en kort beskrivelse af alle de nye anlægskblokke, der er resultatet af budgetforhandlingerne (markeret "ny").

A-106 Grundkapitalindsat til almene boliger

Der afsættes et beløb på 6 mio. kr. i 2019 og 3 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 til grundkapitalindsat i forbindelse med støttet boligbyggeri. Fordelingen af beløbene over årene skyldes dels, at der forventes overført ca. 6,3 mio. kr. fra 2017 til 2018 og dels, at der skal arbejdes på at etablere flere almene boliger i Hinnerup i midtby i 2019.

A-107 Nyt idrætsanlæg i Søften

Der fremlægges i 2018 et oplæg til politisk beslutning vedrørende den samlede indretning og disponering af det nye idrætsanlæg syd for Engdalsvej i Søften - herunder en nærmere vurdering af tidsplan, samlet økonomi og foreningernes medfinansiering mv.

Det bemærkes, at der ud over de afsatte beløb på i alt 17,5 mio. kr. i budgetperioden 2018-21 skal indarbejdes yderligere anlægsbeløb i årene herefter til realisering af det nye samlede idrætsanlæg i Søften.

A-209 Infrastrukturfond og omfartsvej i Hadsten

Byrådet har tidligere besluttet, at etablere en infrastrukturfond, der skal gøre det muligt at realisere mindst et større vej-/infrastrukturprojekt i hver valgperiode. I budgetperioden 2018-21 er der i alt afsat 24. mio. kr. i infrastrukturfonden.

Der er enighed om at prioritere etableringen af en omfartsvej fra Hammelvej til Skanderborgvej i Hadsten som det næste større infrastrukturprojekt til udførelse i perioden 2018-20. Udgifterne er i den samfundsøkonomiske analyse, som Byrådet behandlede i august 2015, estimeret til 20 mio. kr.

A-211 Cykelstiprojekter afledt af Trafikhandleplan 2017

Der afsættes 4 mio. kr. årligt til cykelstiprojekter. Som førsteprioritet skal der etableres en cykelsti langs Vadstedvej mellem Svenstrup og Hammel. Dernæst skal der etableres en mere trafikikker løsning for cyklister i Foldby-Norring.

Cykelstiløsningen mellem Svenstrup og Hammel finansieres delvist af forventede overførte beløb fra 2017 til 2018 – ligesom der forventes medfinansiering fra den statslige pulje til begge cykelstiprojekter.

A-231 Arealoptimering i kommunale bygninger i Ulstrup

Der afsættes 1 mio. kr. i 2018 til arealoptimering af de kommunale bygninger i Ulstrup. Planerne omfatter bl.a. nedrivning af den nedslidte pavillon 'Sløjfen' på Skolevej 1 i Ulstrup og en flytning af funktionerne til Ulstrup Skole eller til øvrige kommunale bygninger i Ulstrup.

A-602 Etablering af fodboldbaner

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2018 som tilskud til Hadsten Sportsklub (HSK) til anlæg af en kunstgræsbane på idrætsanlægget på Bavnehøj. Kunstgræsbanen etableres, finansieres og drives efter samme principper som kunstgræsbanerne i Hinnerup og Hammel, hvor lokal medfinansiering på 1,0 mio. kr. var en del af aftalen.

Endvidere afsættes 745.000 kr. i 2018 til opgradering/udvidelse af fodboldbanen ved Præstemarksskolen i Søften, med henblik på en afhjælpning af banepresset indtil et nyt samlet idrætsanlæg i Søften kan stå færdigt jf. "A-107 Nyt Idrætsanlæg i Søften".

Nye anlægsblokke

A-108ny Nyt fritids- og idrætsområde ved Rønbæk Idrætscenter

Der afsættes 200.000 kr. til at gennemføre en undersøgelse og kvalificering af et forslag om at etablere et fælles fritids- og idrætsområde, der skaber sammenhæng mellem Rønbæk Idrætscenter og Hinnerupbadet. Undersøgelsen skal bl.a. bidrage med en nærmere beskrivelse af areal- og lokalebehov, drift- og anlægsøkonomi, medfinansiering mv. Kommissoriet for undersøgelsen behandles i Kultur- og Fritidsudvalget i foråret 2018.

A-109ny Implementering af anlægsprogrammet

Der er stor aktivitet på anlægsområdet i 2017, og med det foreliggende budgetforslag forventes en stigende anlægsaktivitet i 2018 og de efterfølgende år. Der afsættes 2 mio. kr. i 2018 til at styrke planlægningen, udførelsen og opfølgningen på de mange anlægsprojekter. Det drejer sig først og fremmest om opgaverne inden for bygningsområdet samt de sti- og vejrelaterede opgaver.

A-233ny Bedre trafikafvikling ved Frijsenborgvej/Stadionvej i Hammel

Der afsættes 300.000 kr. i 2018 og 1 mio. kr. i 2019 til at afhjælpe trængsels- og trafikikkerhedsproblemerne omkring krydset Frijsenborgvej/Stadionvej i Hammel. Hvis projektet ikke kan realiseres inden for det afsatte beløb, finansieres det resterende beløb af "A-208 Pulje til mindre vej anlægsprojekter".

Anlægsarbejdet koordineres i relevant omfang med udvidelsen af parkeringspladsen ved Hammel Stadion (A-610ny).

A-234ny Interessevaretagelse vedr. rute 26

Der afsættes 250.000 kr. til at styrke interessevaretagelsen og gennemføre eventuelle supplerende undersøgelser med henblik på at fremme den politiske beslutningsproces i Folketinget for at få påbegyndt arbejdet med etableringen af en ny rute 26 som motorvej.

A-235ny Opgradering af Sallvej/Jernbanegade/Møllevej i Thorsø

Der afsættes 800.000 kr. i 2018 til en sanering/opgradering af Sallvej/Jernbanegade/Møllevej i Thorsø. Arbejdet omfatter bl.a. renovering af chikaner og etablering af fortov langs Møllevej i Thorsø med henblik på at skabe større tryghed og trafikikkerhed.

A-236ny Opklassificering af private fællesveje

Ansvar og ejerforholdene på vejområdet skal i videst mulig omfang harmoniseres på tværs af hele Favrskov Kommune. Den fremtidige harmonisering skal ske via en opklassificering af private fællesveje over en årrække.

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2018 samt 0,5 mio. kr. i 2019 og 2020 til forberedelse og planlægning af opklassificeringen. Hertil kommer en årlig anlægsudgift fra 2020 på 2,3 mio. kr. til løbende udskiftning af slidlag på de opklassificerede private fællesveje.

Der henvises til "U-206ny Opklassificering af private fællesveje" for en beskrivelse af de driftsmæssige konsekvenser.

Forvaltningen udarbejder en samlet plan for, hvordan der over en årrække kan gennemføres en opklassificering af relevante private fællesveje. Planen skal blandt andet rumme forslag til afgrænsning af opgavens omfang, udgifter mv. og forelægges Byrådet medio 2018.

A-237ny Projekter i Ulstrup i forbindelse med Gudenåen

Der afsættes 1.065.000 kr. i 2018 til at afslutte en række tiltag i Ulstrup. Det drejer sig om projekt Ulstrup ved Gudenåen, udeskole på Dannebrogsplassen, ny toiletbygning med omklædningsfaciliteter samt flytning af det eksisterende toilet til Ulstrup Marina. Samtidig gøres shelter-området færdig, og der gennemføres en forundersøgelse om mulighederne for at etablere et Åbad.

A-238ny Foranalyse til naturgenopretning Voer Mølleå

Der afsættes 125.000 kr. til en foranalyse vedr. et naturgenopretningsprojekt for genslyngning af Voer Mølleå gennem engområdet Langkjær ved Bidstrup.

A-239ny Undersøgelse vedr. trampesti gennem Lilleådal

Der afsættes 150.000 kr. til en undersøgelse af mulighederne for at etablere en trampesti langs med Lilleåen mellem Hinnerup og Hadsten - en strækning på ca. 9 km. Undersøgelsen skal blandt andet anviser en hensigtsmæssig placering af trampestien samt afklare tilslutningen til projektet hos de relevante lodsejere.

A-408ny Udvidelse af Voldumcentret

Ifølge den gældende plejebolighandleplan på ældreområdet vil der over de kommende år være behov for flere plejeboliger i den østlige del af kommunen. På den baggrund afsættes der 400.000 kr. i 2018 og 2 mio. kr. i 2019 til afholdelse af de kommunale udgifter til en udvidelse af antallet af plejeboliger i Voldumcentret fra 10 til 20 samt udvidelse af servicearealet med 120 m².

For de driftsmæssige konsekvenser henvises til ”U-410ny Udvidelse af Voldumcentret”.

A-409ny Ombygning af servicearealer på Anlægget i Ulstrup

Der afsættes 1 mio. kr. i 2018 til ombygning af de kommunale servicearealer på Anlægget, så der bl.a. kan indrettes en dagligstue til socialt samvær for beboerne på plejecentret.

A-606ny Fitness-/crossfitbaner i Søften, Hinnerup, Hadsten og Hammel

Der afsættes 1 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 til etablering af fitness-/crossfitbaner i henholdsvis Søften, Hinnerup, Hadsten og Hammel. Placering og indretning tilrettelægges i samråd med relevante aktører.

A-607ny Renovering af Ulstrup Stadion

Byrådet afsatte i 2013 et beløb på 580.000 kr. som tilskud til Gudenådalens Efterskoles planer om at etablere en kunstgræsbane i Ulstrup. Planerne er nu opgivet, og derfor overføres beløbet til 2018 til renovering af Ulstrup Stadion. I 2018 afsættes der yderligere 200.000 kr., så der alt i alt er 780.000 kr. til renovering af Ulstrup Stadion.

A-608ny Udvidelse af Aktivitetsareal i HØST Hallen

Der afsættes 740.000 kr. til udvidelse af servicefaciliteterne i HØST Hallen i 2019. Den samlede anlægssum og afledt drift vurderes i forbindelse med budget 2019-2022. I den forbindelse skal der tages stilling til finansieringsmodellen, herunder HØST IF's medfinansiering og et eventuelt lån med tilhørende kommunegaranti.

A-609ny Multibane samt udendørs fitness/parkour i Thorsø

Der afsættes 350.000 kr. til etablering af en multibane med tilhørende fitness-/parkourområde ved Tungelundskolen i Thorsø.

A-610ny Udvidelse af parkeringsarealet ved klubhuset Hammel stadion

Der afsættes 416.000 kr. til udvidelse af parkeringsarealet ved klubhuset Hammel Stadion. Udvidelsen skal afhjælpe parkeringsudfordringer for Hammel Gymnastikforening (HGF) og parkeringspladsens øvrige brugere. HGF inddrages i planlægningsprocessen.

Anlægsarbejdet koordineres i relevant omfang med sikringen af en bedre trafikafvikling ved Frijsenborg/Stadionvej i Hammel (A-233ny).

A-611ny Energoptimering - folkeoplysningsområdet

Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2018-2021 til energiforbedringer af bygninger inden for folkeoplysningsområdet. Målgruppen er bl.a. selvejende haller, foreningsejede klubhuse, spejderhytter, ridehaller og lignende bygninger, der huser folkeoplysende aktiviteter. Puljen kan ikke søges af private eller til kommercielle formål.

Forslag til retningslinjer for udmøntningen af energioptimeringspuljen til bygninger inden for folkeoplysningsområdet forelægges Teknik- og Miljøudvalget i foråret 2018.

5. Budgetforslagets samlede økonomi

De fremlagte forslag til reduktioner og udvidelser samt forslag til skattefinansierede anlæg i 2018 og overslagsårene resulterer i følgende samlede økonomiske oversigt på det skattefinansierede område ekskl. jordforsyning og brugerfinansierede områder:

Økonomioversigt 1. september 2017 Skattefinansieret område Mio. kr.	Budgetforslag			
	BF2018	BFO 2019	BFO 2020	BFO 2021
Ordinære poster				
Finansiering	-2.701,4	-2.775,7	-2.843,2	-2.923,6
Drift	2.589,4	2.607,9	2.619,8	2.641,0
Pris- og lønstigning		56,4	113,8	172,5
<i>Driftsreduktioner</i>	-5,9	-4,3	-4,3	-4,3
<i>Driftsudvidelser</i>	14,4	13,4	20,8	20,1
Renter	6,4	7,0	6,6	6,1
Ordinære poster i alt	-97,1	-95,4	-86,5	-88,2
Særlige poster				
Anlæg	138,7	99,9	99,6	99,5
Pris og lønstigning - anlæg		2,3	4,6	7,0
Teknisk budgetpulje - overførsler ml. årene	18,0	18,0	18,0	18,0
Ekstraordinært finansieringstilskud	-12,4			
Mindreudgift - forsikrede ledige	-17,0			
Særlige poster i alt	127,3	120,2	122,2	124,5
Finansposter				
Lånoptagelse	0,0	-9,3	-9,3	-9,3
Afdrag på lån	25,4	26,5	27,6	28,8
Kort og Langfristede poster	-18,9	-19,0	-17,8	-17,8
Finansposter i alt	6,5	-1,8	0,5	1,7
Resultat ekskl. Jordforsyning og ældreboliger	36,7	23,0	36,2	38,0

6. Den fortsatte budgetproces

Med henblik på at give de decentrale arbejdspladser bestyrelser og medarbejdere mulighed for at fremkomme med høringssvar sendes budgetforslaget i høring 6. september 2017.

Høringsfristen er fastsat til 18. september 2017.

Høringssvar fremsendes elektronisk til Job og Økonomi via budget@favrskov.dk.

Umiddelbart efter Byrådets endelige godkendelse af budgettet 10. oktober 2017 iværksætter administrationen den konkrete udmøntning af budgettet.

Herunder fremgår den detaljerede plan for den fortsatte budgetproces:

- 6. september 2017 udsendes budgetforslag 2018-21 til lederne af de kommunale arbejdspladser med henblik på behandling i bestyrelser/brugerråd, MED-udvalg/personalemøder
- 6. september 2017 udsendes budgetforslag 2018-21 til de høringberettigede parter (Ældreråd, Handicapråd, Folkeoplysningsudvalg, Landsbyrådet mv.). Samtidig offentliggøres budgetmaterialet på www.favrskov.dk.
- Politisk behandling
  - 5. september 2017, 1. behandling i Økonomiudvalget.
  - 12. september 2017, 1. behandling i Byrådet
- 13. september 2017 afholdes borgermøde på Hinnerup Bibliotek og Kulturhus kl. 19.30-21.30.
- 18. september 2017. Frist for aflevering af høringssvar fra kommunale arbejdspladser og andre høringberettigede parter.
- 28. september 2017. Frist for aflevering af politiske ændringsforslag.
- Endelig politisk behandling
  - 3. oktober 2017, 2. behandling i Økonomiudvalget
  - 10. oktober 2017, 2. behandling i Byrådet